

گزیدهٔ غزل‌های

عشق

3 ACKU 00032389 8

کتابخانه محمد شفیع
۱۳۴۹/۷/۱۷

گزیده غزلیهای

عشقری

گرد آورنده : حیدری و جودی

برای کتابخانه محمد شفیع

۱۷/۷/۶۹

- ACKU
- * نام کتاب : گزیده غزلهای عشق‌ری
 - * ناشر : اتحادیه نویسندگان ج. د. ا.
 - * تیراژ : ۴۰۰۰ نسخه
 - * اهتمام و طرح هشتی : عظیم نوری
 - * سال : ۱۳۶۵

اگر سخن بر سر عشق رست، میتوان گفت که باید او را دوست داشت و برایش احترام گذاشت نه این که در پیرامون شعرش به داوری برخاست همچنان که دربارهٔ جمیل صدقی زهاوی شاعر نام آور عرب گفته بودند: جمیل را بخوانید، بخوانید و باز هم بخوانید او خود تفسیرگر شعر خویش است. عشق‌ری از میان مردم برخاست، با مردم زیست، مردم را عاشقوار دوست داشت و از رنجه‌ها و آرم‌های آنها آگاه بود. از این روست که هیچ شاعر هم‌نسل او، در میان مردم، به اندازه وی از آوازه و محبوبیت بهره‌ور نیست.

جاذبهٔ شخصیت عشق‌ری در میان نسل خودش به اندازیهی بود که استادان والای جایگاه ادبیات‌شناسی، چونان استاد بیتاب، خسته، نژیاری، بسمل و شاعر چیره‌دستی چون نوید شعر او را ارجناك و درخور ستایش میدادند در حالی که کمترین کاستی را بر دگر آن نمی‌بخشیدند. رهبری بخش شعر اتحادیهٔ نویسندگان ج. د. ا. از شاعر گرامی حیدری وجودی که سروده‌های روانشاد عشق‌ری را در دسترس بخش شعر گذاشته است، می‌پاس فراوان دارد و از این که بخشی از میراث اندیشه‌گهی او، که در حدود پنجاه هزار بیت است و به دست مردم میرسد احساس سرافرازی میکند.

(الف)

عمری خیال بستم یا و آشنا بیت را
آخر به خاک بردم داغ جدا بیت را
مر خاک راه کردم ، دل پا مال نازت
ای بیو فساندانی قدر فدا بیت را
پردی دل از بر من پا مال ناز کردی
ای دلر با بنایم این دلر با بیت را
خوش آن شبی که جانادر خواب ناز باشی
بر چشم خود بمالم پای حنا بیت را
شمشاد قاتان را بسیار میر کردم
درسر وهم ندیدم جانار مسا بیت را
ای رشک ماه کنعان بودی اسیر زندان
شکر خدا که دیدم روز رها بیت را
بیخا نمان نمودی بیچاره عشقری را
دیدیم ای جفا جو خلی کما بیت را

تا به کی کردم از آن د لبر خود کام جدا
 چند با شم زوصالش من نا کام جدا
 من از آن روز که عاشق به رخ یا رشدم
 گشته بهلوی من از بستر آرام جدا
 تو نکونام و من گمشده رسوای جهان
 خوب کردی که شدی از من بدنام جدا
 اختیاری نبود الفت خال و سر زلف
 ببرد دل ز کفم دانه جدا، دام جدا
 تو چه دانی که چها میکشم از دوری تو
 شب جدا، روز جدا و صبح جدا، شام جدا
 ای خواصی نبود روغن هر چیز که هست
 لیک باشد اثر روغن با دام جدا
 حاجی آنست که از راه وفا تادم مرگ
 نشود از تن او جا سئ احرام جدا
 عشق ری مرد و شبی ریزه خوان تو ندید
 مهر صد برد گران پخته جدا، خام جدا

نیازم ای سرو سهی قامت رعنائی ترا
 بنده خاص شوم نرگس شهلائی ترا
 زنده باشی که به ماشیوه یاری داری
 حق کند در دل من پیش تمنای ترا
 کرد و صد بار به میریم به پیش قدمت
 کسی توانیم ادا حق ادا های ترا
 آرزوی دلم اینست که باشی توبه خواب
 چشم ما لیده ز یارت بکنم پای ترا
 من رو ادا کنیم با پدر و ما در تو
 رشکم آید که نما یند تما شای ترا
 پرده های دل من زیر برش آمده است
 تا که خیاط گرفته قد و بالای ترا
 عشقری بر سر با زار می آشام میباش
 محسب میشکند ساغر و مینای ترا

تار تار کما کلت دارد به عاشق تارها
 چشم جادویت به افسون بینما بد کارها
 درد بید رمان مارا ای مسیحا چاره کن
 کز لب جان بخش تو یابد شفا بیمارها
 شهرت عشق من و حسن تو عالم را گرفت
 پر شد از آوازه ما کوچه و بازارها
 ای دل نالان به سوی باغ و بوستانم مکش
 خوش نمی آید مرا بی یار، این گلزارها
 کوه کن میگفت با خود یادم چون هم به خیر
 دامن دشت جنون دارم عجب اسرارها
 یک دل ویران به عالم روی آبادی ندید
 بسکه افتاده است قاصر فکر این معما رها
 فمال غر بال امیدم هیچگاهم هی رونداد
 طالع بر گشته خود آز مودم بهارها
 ای نهال نورس من سایه افکن بر سرم
 بیتوا فتم تا بکی در سایه دیوارها

از هوس با کهنه دیوار جهان پیچیده‌ای
با خبر باشی که هر يك سهره دارد مارها
داخل گلشن ندانم از کدامین ره شوم
باغبان در بسته، برد یوار چیده خارها
جانب درگاه خود راهم ده‌ای یار عزیز
در به در تا کی بگردم بر در اغیا رها
عرض حالت را به دربار خدا کن عشق‌ری
مقصودت حاصل نمی‌گردد از این در بارها

چشم مست به عین جنگ سرا
 زده با گولۀ تفنگ سرا
 در هوای وصال یار بسوخت
 آتش عشق چون پتنگ سرا
 برهم نژاده بی سرا گشته
 شمشو کن به آب گنگ سرا
 تا شرابی چشم یار شدم
 نسکند نشۀ چرس و پنگ سرا
 هیچ یادی از آن دهن نکند
 گر سازد هوس به تنگ سرا
 یار، اغیار را به گل نرسد
 میزند هر گری به سنگ سرا
 کهنه قبری بدیدم و گفتم
 میخورد آخر این نهنگ سرا

بی نکورو بی گلستان خوش نمی آید مرا
 جنت بی حورو غلمان خوش نمی آید مرا
 شعله رخساری که امشب نیست بی درخاک ریز
 میکشی بی ماه تابان خوش نمی آید مرا
 سرکه بی سو داود تاج شهی درد مراست
 عشرت بی چشم گریان خوش نمی آید مرا
 گریه وقت محراب بسیار منظور من است
 ناله شام غریبان خوش نمی آید مرا
 همره یوسف و شعی در بین زندان خوشتر است
 دلکشایی ماه کنعان خوش نمی آید مرا
 شیوه تلخ کریمان نیست بار خسا طرم
 لطف و احساس خسیسان خوش نمی آید مرا
 همره هر بی سرو پا هرزه گردی بد نماست
 وضع بیجای نکویان خوش نمی آید مرا
 بگذر از این گرمجوشی های مردم عشقری
 صحبت این بیوفایان خوش نمی آید مرا

ای ز خیال عارضت تار نظر به پیچ و تاب
 وی ز حدیث کاکلت سنبل تر به پیچ و تاب
 موی سیاهت ای صنم وه چه عجب فتاده است
 حلقه به حلقه خم به خم قابه کمر به پیچ و تاب
 دوشك مخملی تو برق زند به دیده ام
 زیر سرتو نازنین بالاش بر به پیچ و تاب
 از فلک چهارمین مشهوری تو گشته اند
 دور تو چرخ میخورد شمس و قمر به پیچ و تاب
 پهلوی شمر کم نشین ای بت من که از حسد
 میچکد ازدو چشم من خون جگر به پیچ و تاب
 شمع صفت تمام شب سوزو گداز داشته ام
 دود برآمد از دلم وقت سحر به پیچ و تاب
 طوق طلانو نقره را کرده حمایل گلو
 آن صنم از غرور حسن شیر و شکر به پیچ و تاب
 درد و غم بتان به دل بسکه فتاده عشقری
 سر به سر است ولا به لاهم چو فتر به پیچ و تاب

گر شود زاهد دچار ساز پیر جوش رباب
 خرقة و سجاده خود را کند پوش رباب
 محتسب آمد حریفان مجرم سازش کنی
 میشود مسواک او هم يك دوتا گوش رباب
 خشك و خالی سینه بی دارد در آنجا هیچ نیست
 این چنین دلکش کی میخواهند در آغوش رباب
 کردم از خوبی زنده در بزم خوبان میسزد
 پوپك كاكل نما افتاده بر دوش رباب
 هر کسی با پوست پوشان آتش ای می کند
 همچو «کامل» میشود آخر نمده پوش رباب
 گر ترا پیر مغان يك جام آگاهی دهد
 میشود از جان غلام حلقه در گوش رباب
 برق سیم و تار آن آتش زنده آفاق را
 پس کنند گر ناخن شهباز، سر پوش رباب
 يك شبی در كنج ساقی خانه بی پیدا رباب
 تاشوی واقف ز ساز تار خاموش رباب
 بسکه آهنك و نوای دلکش پر نشسته است
 عشق ری گردیده امشب مست و مدوش رباب

عنان من به کف طفل نيسوار من است
 نگویی این قك و هويم به اختيار من است
 نمونه ييست به هرجا كه هسملی بینی
 تپایش دل پرد رد و بيقرار من است
 ز دور در نظرم سرو قامتی آید
 تكان خورد به برم دل كه داشكار من است
 به شوق بسوسه پای تو سرده ام جاننا
 به هر كجا كه قدم مینهی مزار من است
 شهید طرز خرام تو ام درین عالم
 به هر كجا كه قدم می نهی مزار من است
 ندا رد آرزوی سید گلپهار دلم
 كه سینه باغ من ود یده آشار من است

د ر لعل لبست گرچه حیات دو جهانست
 حسن تو سر ا پا به خدا آفت جا نست
 قدر گل رخسار خود ای شوخ ندانستی
 رویت به خدا قبله صاحب نظرانست
 روییده گل سرکس شهلا به مزارم
 یعنی که شدم خاک و نگاهم فکرا نیست
 ازدور ترا دیدم و گفتم برشمشاد
 شوخی که دلم برده همین سرور و انست
 معشوق و می امروز درین خانه مهیاست
 لیکن چه توان کرد که ماه رمضانست
 زاهد تو مرا نشمیری از خیل سریدان
 درروی جهان پیر من این ساده جوانست
 چنانچه چکنم پیش تو وظایف معیت
 «چیزیکه عیانست چه حاجت به بیانست»
 جا دارد اگر عشق بر خویشت بیاید
 در عصر خود امروز کلیم همدانست

این جفاجوی مکر یار دیرین منست
 گشته همدست رقیبان در پی کین منست
 باعث چین چین از یار بر میدم شبی
 گفت سودایی مشو این ناز و تمکین منست
 غیر حسن و عشق در عالم نکردم انتخاب
 وصف خوبان جهان در چنگ گلچین منست
 یار را گفتم کمال حسن زیبای تو چیست
 گفت آب زنده گی در لعل شیرین منست
 یار را گفتم اتاقت ناسحر روشن چیست
 گفت برق ساعد و ساق بلورین منست

نازو ادا و عشوه خوبان غنیمت است
تکلیف ورنج گردش دوران غنیمت است
ای دل اگر تو قابل الطاف شان نه ای
دشنام هم زلزل نکو بان غنیمت است
از بزم ماسر و که به عمر اعتبار نیست
بنشین دمی که صحبت یاران غنیمت است
دلرا برو ، ضرور سربار تیر کربان
قیمت اگر نمیخرد از زان غنیمت است
ای دل اگر به خنده صبح آشنایه ای
این گریه های شام غریبان غنیمت است
زین کشنه مرده گان بشو آرزده عشقری
دشنام اگر دهند به مهمان غنیمت است

رنگ حنا به دست تو ای نوجوان خوش است
 حرف مبارکت به سر هر زبان خوش است
 دشمن اگر ز دست تو در خون نشسته است
 شکر خدا بکن که دل دوستان خوش است
 این خوانچه حنای تو امشب به چشم من
 از صد هزار سیر گل ارغوان خوش است
 لیکن به کس نشان ندهی ای عزیز من
 رنگ حنای دست تو امشب نهان خوش است
 سر تا به پا لباس تو جاننا مبارک است
 نام خدا به جان تو از هر دهان خوش است
 امشب که منصب تو به شاهی رسیده است
 کردی به عشق ریت اگر مهربان خوش است

تا دل به چمن کجا کل یار آشیا نه ساخت
 خرد را هزار باره به ما نندشانه ساخت
 آن شوخ جای غیر مگر وعده دار بود
 کز پیش ما به رفتن خود صد بها نه ساخت
 دادم انار دانه دل را به دست یار
 از ناز زد به روی زمین دانه دانه ساخت
 جز خورد و خواب چیز دیگر نباید از کفم
 از بس مرا عنایت حق نازدانه ساخت
 یک سر پناه ایست مرا اندرین جهان
 گویند مردمان که سر خایانه ساخت
 سابق درین هوس کرده شهرت نداشتم
 عشق تو اینقدر به جهانم فسانه ساخت
 سوراخ های سینه ام از حد گذشته است
 از بس خدنگ ناز تو دل را نشانه ساخت
 تا پانهاد در دل من عشق سهو شان
 عثر تسرای عمر مرا مرده خایانه ساخت

بیچا ره بی که کهنه خیال و عتیقه بود
آیا چسان به رسم و رواج زمانه ساخت
از عذر بگذر و روزه خود آمد م به تنگ
صد آفرین به خضر که در هر زمانه ساخت
ممکن نشد که همراه یار عشق روی رود
مرغ دلی که داشت پی او، روانه ساخت

گریه‌ی هشتم می‌سزد وصل نکویا نم‌بس است
 و ربه دوزخ لایقم تکلیف هجرانم بس است
 ای فلک بردوش من با رغسم دنیا منه
 ناز و تمکین و ادای خو بر و بانم بس است
 از حدیث زلف مشکین تو مر گردان شدم
 بعد اشب دیدن خواب پریشانم بس است
 گر خیال یا رگر دد پیش چشمم شام مرگ
 اینقد هاروشنی ماه تا بانم بس است
 قیمت چینی د لرا من نمی‌خواهم ز تو
 یک نگاه گوشه چشم تو تا وانم بس است
 پای رفته رم اگر بردا من غم شد گسره
 و سعت چاک گریبان بهر چولا نم‌بس است
 گرنه گشتم قابل آه سحرچون زاهدان
 شور و افغان دم شام غریبانه نم‌بس است
 در دو عالم از کس دیگر نمی‌خواهم مدد
 از برای دستگیری پیر پیرانم بس است

نیستم گر لایق طوف حرم چون حایجان
 گردش دور مزار شاه مردانم بس امرت
 بر سر بازار هستی میو شمرت میسکنم
 بی متاعی هاجلوس رنگد کمانم بس است
 پیش من کمتر بخوان افسانه ها ریس را
 زین جیدان بی وفا گلگشت پغمانم بس است
 عشق ری مارا مسگر دان در بدر بهر خدا
 گوشه ویرانه ویک نیمه ناام بس است

ای دلربا به دست تو این دلربا خوش است
آلاب و تان و راگ تو سر تا به پاخوش
دارم طلب به پای تو یک بوسه جان سی
قرض مرا اگر بنمایی ادا خوش است
نا زو نعیم دهر نخواهد گسادی تو
پهلوی درد مند ترا بویا خوش است
نی میل باغ دارم و نی خواهش قفس
در حیرتم که مرغ دلم در کجا خوش است
ای دل اگر چه طوف حرم فرض عین ماست
رفتن به اهل عشق سوی کربلا خوش است

ای دلربا چرا دلت از ما گرفته است
 در بهلولیت رقیب مگر جا گرفته است
 از درد هجر حلقه در گشت بسیکرم
 تا آن جوان ز کلبه ما ها گرفته است
 وصف کدام چشم در این بزم کرده اند
 کاین خانه بوی زر کس شهلا گرفته است
 آهسته ها گذار که فرش است چشم و دل
 عا ام تمام ساغر و مینا گرفته است
 خوبست گرچه دلبر هر دودمان و لسی
 خوش آن دلی که دلبر مرزا گرفته است
 آخر شدم ز عشق تور سوای روم و ری
 نسام تمام بلخ و بخارا گرفته است
 یارب مراد عشق ری حاصل نشد چرا
 شد عمرها که دامن دلها گرفته است

تا ناز بوی خط ز لبست سر کشیده است
 يك هزار حسن توجو هر کشیده است
 تا بر سرت کلاه نظامی نهاده ای
 سرو قد توجلو و دیگر کشیده است
 حسنت برای سیر و تماشای خوشترن
 آینه را ز جیب می کنند کشیده است
 رحمی بکن که پهلویم از فرط لاغری
 بر خاک آستان تو مسطر کشیده است
 آنشوخ میرزای من از بی تو همی
 نام مرا ز صفحه دفتر کشیده است
 این سبزه خط به خدا خوشتر است
 لعل لب توجو هر شکر کشیده است
 آرزو بی سبب شده اید، ای پری رخان
 کی عشق ری ز ناز شما سر کشیده است

داغهای سینه ام از سنگ طوفان بوده است
 درد پهلوی من از چوب رقیبان بوده است
 گاهی گاهی یادمی آرد فراموشی مرا
 آشنای با وفا هم طاق نسیان بوده است
 گرسنه عاشق به خود، کارش به معشوقی کشد
 در گر بیان زلیخا ماه کنعان بوده است
 یکد و روزی شد که زاهد میکند شق هوس
 در گمانش عشق بازی کار آسان بوده است
 روز اول این بر همزاده را نشا ختم
 در گمان من که این کار مسلمان بوده است
 هر که خواهد در زبان خویش سودا اعی
 در حضور اهل بیتش عین انسان بوده است
 گریه نقد جان وصال یار یابی عشق ر
 را یکان و سفت خود گیری که ارزان بوده است

حسن فرنگک و جرمن ها مال دلبر ما هست
 مرا فرار و با آنشوخ کافر ما هست
 ای نور دیده آخر قدم چراند انسی
 این حسن تا بد ارت از دیده ترساست
 جانا اگر بیایی جان دو باره با هم
 تشریف مقدم تو عمر مکرر ما هست
 بالای دیده مؤگان و زن آنقدر ندارد
 هر ما عتی که آبی جای تو بر سر ما هست
 بیخا نمان عشقم طرف دگر ندارم
 یعنی که دیده دل میناو ما غرما هست
 از چنگک الفت من هرگز خطا نغورده
 هر گلارخی که بینی نامش به دفتر ما هست
 در جلد هارما یی زاهد سرانینسی
 تفرور و شیشه می در زیر چاد رما هست
 بر لوح تربت خود نقش قد تو کنستم
 یعنی که تا قیامت پای تو بر سر ما هست
 گفتسم که میشناسی ای شوخ عشق سری را
 خندید و گفت آری، عمر هست چاکر ما هست

آنشوخ د لنواز چو کبک دری گذشت
 ازدو ردید سوی من و مرسری گذشت
 همراه غیر جوره ز پیش دکان من
 چین بر چین به طنطنه دلبری گذشت
 شکر خدا که کاکل مشکین آن صنم
 دردور خط ز رسم وره کافری گذشت
 پیری نجات داد مرا از بلای فسق
 شکر خدا که دوره دامن تری گذشت
 امروز چشم مست تو اعجاز میکند
 طرز نگاه کردنت از ما حری گذشت
 گوساله سازی و بت و بتخانه پی فماند
 میکرو فریب آذری و سامری گذشت
 سرگرم کار بودی به دکان عشق
 در بین موتر آنمه کاکل زری گذشت

زاهد اگر چه لاف ز پر هیز میزند
 بیند چوروی دختر رزخیز میزند
 ای دل کنار ه شو به خدا گشته میشوی
 تر کم سخن زخمچر خو فریز میزند
 این برق سنگ و تیشه فرها دعا قبت
 آتش به جان خسر و پرویز میزند
 بی نشئه یکک نفس نبودد ر تمام عمر
 عاشق مدام ساغر لبریز میزند
 گر بد نبرده دلبرم از عرض حال من
 دست غضب چرا به سر میزند
 آرام خویش را کی نمییخواهد عشق
 شوق محبت است که مهمیز میزند

ساز من ساز مستی آهنگست
 از دگر نشسته ها مرا ننگست
 سوی لیلی بیه چشم مجنون بین
 یار اس را مگو که بد را گست
 چهره زرد بی نسیمك دارم
 در دلم داغهای گدازنگست
 فخر میباید از نشستن من
 آستان تو به زاورنگست
 تنیدی حرف یار همزه من
 بود از ناز او نه از جنگست
 قلمم زیر یار پیر یها
 تو بخندای جوان اگر چنگست
 آنچه از سازها خوشم آمد
 بدم و دلر با و سارنگست
 سرنیارد فرو به معشوقی
 دلر با هم به غیرت و ننگست

رفته زین دهر بر همی پسران
زان تماشای من لب گنگست
ته و بالا که میشوم به دکان
در گمانم که کوه سا انگست
در بیا بسا فی عشق می گفت
هیش چشمانم این فضا تنگست

در میان سینه ام دل میخورد بسیا چرخ
 میزند یا رم سگر در خانه اغیار چرخ
 گشتم ام از سکه سرگردان دور دانش
 میخورد اشوب به چشم من درود یوا چرخ
 این قدر از حال زار من چرا بی خبر
 بر سر کوی تو هر شب میزنم صد بار چرخ
 چون زیستان عاقبت در آتش خود سوختم
 بسکه زدم رخ دلم با ناله های زار چرخ
 گر ز نام و نمک خود نگذاشته ام در عشق تو
 میزنم آخر چرا با خرقه و دستا چرخ
 جان من آخر بر آمد درد یار بی کسی
 دور بالینم نزدیک مشفق و غمخوار چرخ
 از سفر آن نو سفر باید که تا فردا رسد
 در نگاهم میخورد نعل قدش بسیار چرخ
 بی نیاز از نعمت خوان شهان گردیده ام
 خورده ام تا دورد یک حیدر کرار چرخ

از جبین ترش هر چین خمیسانم مهرس
میخورد دور طبق چون کاسه آچار چرخ
بسکه امشب گشته بودم مست ساز لوگری
از پل چرخ زدم تا کوتل بیوار چرخ
در هوای صید این آهونگا هان عشقری
همچو شاهین میزنم در کوچه و بازار چرخ

منم که سایه من فرش بور پای منست
 خرا به های جهان جمله گی سرای منست
 مهر من از سرو برگ من غریب دیگر
 که بی نوازیی شام و سحر نوازی منست
 بکش مرا که دیت از تو کس نمیخواهد
 نگاه گوشه چشم تو غو نه های منست
 گرفت سر من چشمش گلوی من آخرد
 به جرم آنکه جهانی پر از صدای منست
 به کوهسار از آن ناله ام شود شیرین
 که روح زنده فرهاد آشنای منست
 سر از خیل برید آن تو نشمری زاهد
 که برهن پیری و پیر و پیشوای منست
 بها اگر نهش وقت هم کسی نخرد
 ز چوک کهنه فروشی خجل قبیای منست
 دم خوش ار طلبی رنجه کن قدم سویم
 که راحت دو جهان فرش بور پای منست

ز اشك سرخ كف دست ميكنم و نكدين
 خبر دهيد كه امشب شب حنای منست
 به نزد شيخ سر اسر ملا متهم صوفی
 كه طوف كوی بتان كار ناروای منست
 به هیچ درسه گدایسی نرفته ام گساهی
 به جز خدا كه درش مرجع گدای منست
 حایل گردن اغیار دست خویش مكن
 به پافتادن تو عرض افتهای منست
 رباب بی سر خود را برو رقیب بسوز
 كه دلر با سرز انوی دلر بای منست
 به سنگ و چوب جهان كرده ناله ام تأثیر
 به هر چه گوش بگیرد های های منست
 تمام ملك جهان پیرشد از فغان دلم
 به ساز هر چه نهی گوش وای وای منست
 مهی ز گوشه بامی به عشقری میگفت
 كه فقد جان عزیز تو رو نمای منست

همسر سرو قیدت نمی در نیستان نشکنند
 ساغر عورت ز کردشهای دو ران نشکنند
 نسبت هر گیل گد با رخسار زیبایت رسد
 قاقیاست رنگ آن گیل در گلستان نشکنند
 لاله رو هم راهروی سیر گلشن در سرامت
 ای صبا میشکن که آن زلف پر بهان نشکنند
 از جفا و جورشان خیلی کمایی داده ام
 تا ابد با زار ناز ناز اینان نشکنند
 گرمی بازار این شیرین لبان از حد گذشت
 رفته رفته قیمت لعل بدیشان نشکنند
 مختلف افتاده از بس رسم او غمناک جهان
 نیست منظور نظر هر کس که بهمان نشکنند
 کام دل حاصل نمودن از ملک آسان بگیر
 کی دهد حلوا به کس تا یک دو دندان نشکنند
 در میان لای و گل خیر است اگر قائم فتاد
 بو قل قیلم در این شام غریبان نشکنند
 زمین سرره عشق کس میرو دجای دیگر
 تا سر خود زهر پای خویر و یان نشکنند

کس نشد پیدا که در بزم مرا یاد آورد
 مشت خاکم را مگر، برد رگبت یاد آورد
 يك رفیق دستگیری در جهان پیدا نشد
 تا به پای قصر شیرین نعلش فرهاد آورد
 در دل خوبان نمی بخشید اثر آید چرا
 سنگ را آه و فغان من به فرهاد آورد
 آر زوی مرغ دل زین شیوه حیرانم که چیست
 تیر خون آلود خود را نزد صیاد آورد
 در صف عشاق میباید دل ناسیاد من
 گریه دشنامی لب لعل مرا یاد آورد
 دل کند لغت جگر را نذر چشم گلرخان
 همچو آن طفلی که حلوا پیش استاد آورد
 باشد آن روزی که آن شوخ فرا مشکار من
 یاد از حال من غمگین ناسیاد آورد
 کیست تا از روی غمخواری درین دشت جنون
 بهر دست و پای من زنجیر فولاد آورد
 عشق از روی علم و فن نمی سازد غزل
 اینقدر مضمون لو طبع خدا داد آورد

عرض مراهبه خدمت آن سیمبر کنید
 گررنجه شد طبیعت او مختصر کنید
 امشب امید زنده کیم نیست تا سحر
 فردا مرجنا زه ام او را خبر کنید
 ای دلبران ز عشق شما درید رشدم
 بهر خدا به حال تبا هم نظر کنید
 از دست لاسقان نمک حسن رفته است
 ای عشق پیشه گان سر و کارد گسر کنید
 با اهل این زمانه مدا رچه لازم است
 اجرای کار خویش به قیر و تبر کنید
 این گیرو دار عالم فانی غنیمت است
 يك چندرو زعیش به این کز و قز کنید
 دارید اگر سلا حظه آبروی خویش
 چون عشق زکوچه خوبان گذر کنید

ای دوستان برای خدا یاد ما کنید
 شرط وفا و مهر و محبت به جا کنید
 چیز دیگر زهیش شما نیست خواهش
 دستی بر آورید و بر ایم دعا کنید
 از صد طواف کعبه ثوابش فزونتر است
 گر حاجت شکسته دلی را روا کنید
 بامدعا به سر نرسد دوستی کس
 یاری و آشنا بی پیوند عا کنید
 یاران مباد ، می ز شما بیشتر خورم
 بادست خویش قسمت ما را جدا کنید
 هستی ای بتان به خدا قرضدار من
 حق پرستشی که نمودم ادا کنید
 ای کاروانیان ره عشق از کرم
 جا مانده است عشق روی و وفا کنید

هر قدر طرب روداد، در دوحالم افزون شد
 در شب وصال تو، آب دیدام خون شد
 شوخ جامه زیب من، دست و بازویت نازم
 شکر کاخر از خوام، دامن تو گمگون شد
 دل چسان نگهدارم، قاصد چاه حرفت این
 حسن کیست بیدانی، وز نقاب بیرون شد
 رمزدان ایمایت کیست گریه اش من
 عمر من همه یکسر، صرف لفظ و مضمون شد
 پرورش دهد دنیا، ظالمان بد خو را
 هر که رحم دل دارد، پاهمال گردون شد
 عشقبری ز سودای، عشق روی لیلای
 رفت در بهایانها، غمشر یک همچون شد

ای سینه ات به سان گل نسترن سفید
 زبنده تر بود به تنبت پیرهن سفید
 روزی عیاد قم نمودی هزار حیف
 در راه انتظار تو شد چشم من سفید
 دعوی بی سنده تو دارم مگر چه سود
 تا روز حشر هم نشود این سخن سفید
 از روی بنده پروری ای بت ترحمی
 کز غم شده دست روی سر برهن سفید
 از برق کاکل تو چه آتش به چین فساد
 چون شیر گشته نافه مشک ختن سفید
 یا قوت را به لعل لب نیست نسیبی
 از شرم گشته است عقب یمن سفید
 نبود از این کشاکش ای عشق نجات
 تا هستی ترا نماند کفن سفید

زاهد اگر ز کوی تو یکبار بگذرد
 از قید ریش و شانه و دستار بگذرد
 هر کس که پیش ابروی خوبان کند سجود
 از کفر و ین و سحر و زنا بگذرد
 بر من جفا و جور مکن بی وفا مبراش
 کاین رنگ و رویت ای گل بیخار بگذرد
 آتش فتد به دل چو ز پیش نظر مرا
 آن سیمبر به جامه گلزار بگذرد
 بر مردم خسیس نصیحت ضرور نیست
 کرگس چسان ز طعمه مردار بگذرد
 دلبال هر شبی سحری آفریده اند
 این روز بیخواهی واد بار بگذرد
 شد خاک عشق، به سر راه انتظار
 در آرزوی آنکه مگر یار بگذرد

یاد ایا میکه دیرو گمبه ام روی تو بود
سپحه و زنا رمن از ناز کیسوی تو بسود
دست و بازوی ترا بدنام بیجا کرده اند
در حقیقت قاتل من تیغ ابروی تو بسود
این اثرهایی که در چشم نکویان دیده ام
نقش های جلوه رم کرده آهوی تو بسود
آخر عمر از حقوق گفتم آگه ای عزیز
سالها آبی که میخوردیم از جوی تو بسود
از چه رو قطع نظر کردی زن ای آشنا
عشقری آخر شهید چشم جادوی تو بسود

به این تمکین که ساقی باده در پیمانه میریزد
 رسد تا دور مادیوار این میخانه میریزد
 گرفتگی چون بی مجنون زرسد و ای سرفراز ای دل
 که دایم شکسته طفلان بر سر د پوانه میریزد
 به یاد شمع رخسار کی میسوزد دل زارم
 که ما مشرب بر سرم از هر طرف پروانه میریزد
 شود هر کس به کوه عشقه زی پیر و فرهاد
 به روز جان فشانی خون خود سرده اند میریزد
 زلیخا کبر برون آرد ز دل آه پشیمانی
 زبای یوسف زنده ای اش زولانه میریزد
 رسائی بر من ای مشاطه تاز نار خود سازم
 ز زلف یار هر تساری که وقت شانه میریزد
 اگر سیم وزر عالم به دست عشق فری افتد
 شب دعوت به پیش پای آن جانانه میریزد

ای خوش آن دور بکه یوسف را ز لیفا میخرد
 کاش ار بهر نثارش جانی از ما میخرد
 بهر پاد اند از نازش از بیابان ختن
 پرده چشم غزالان را ز لیفا میخرد
 داغم از بیدردی مالک که یوسف را فروخت
 کاش از نزد لیفا چشم بیضا میخرد
 خوش رواجی بود یا ران در میان حسن و عشق
 عجز مجنون را به صد جان ناز لیلا میخرد
 اینقدر کسی میشد م دردیده مردم حقیر
 با نکاهی گر مرا آن چشم شهلا میخرد
 سالها جستم چرا کام دل حاصل نشد
 کسی زدنی آرزویم تغم غنقا میخرد
 آن زمان دیوانه گفتم این دل سر گشته را
 کز بر پشایی زلف یا رسودا میخرد
 ای خوش آن روزی که دل بهر تسلی در چمن
 نو نهایی همسر آن قدر و با لا میخرد

باد دو را نمی که در سردا شتم طوفان عشق
از دل من شور و افغان موج در یا میخیزد
بر ز لایخا قد ر یکک جو ما نمیزد یسم رشک
جای یوسف گر تمام روی دنیا میخیزد
را یگان یوسف خیزد ای ز لایخا شاد باش
عشقری میبوید اگر آندم ، دو بالا میخیزد

عمری دلم به تا و لك انا زت نشانه بود
 جان داد نم به خاك رهت را بگانه بود
 یکدم وصال یارند بدم به عمر خویش
 با آنکه آرزوی دلم جاودانه بود
 رفتم که قصد خویش بگیرم زدام زلف
 افسوس روی دلبر من در میان نه بود
 آن روزها چه شد که غم باردا شتم
 یادش به خیر باد چه زیبا زمانه بود
 پرسیدم از کسی که دلم را ندیده‌ای؟
 گفتا به گریه از پی شوخی روا نه بود
 این پیچ و تاب کاکل عنبر فشان تو
 یعنی برای مرغ دلم آشیانه بود

دوش هر صا حید لی کز با ر غم خرم میشود
 صورت محراب حاجت های عالم میشود
 از سرو سامان گذشتن در ره حق مهمل نیست
 هر کس کی همچو ابراهیم ادهم میشود
 در سراغ بیغمی با مال غم گردد یدیه ام
 هر کسی زین آرزو برگشت بی غم میشود
 شب به چشم این خيسان خواب میگردد حرام
 گرز تعدا در درها ، يك درم کم میشود
 آرزو دارم زمثرگان بتان تیرد گسر
 زانکه زخم نو ز زخم کهنه مرهم میشود

مزرع یاس بی ثمر نبود
آه نو میدی اثر نبود
مکن از من سراغ اهل جهان
خانه من درین گذر نبود
خواهنده باشی اگر تو ایچده عشق
حاجت کنز و مخزن نبود
ننگ دارد زهای قلم بوتم
یا که آنشوخ من خبر نبود
بخت خوا بیده ام نشاء بیدار
شب ما را مگر سحر نبود
حرف خود دراز من مکن پنهان
عشقری شخص پرده در نبود

هر کرا داغ در جگر نبود
 از ره ما شقی خبر نبود
 حال مرغ دلم چه میبرد
 در کفم غیر مشقت بود
 ندیم جان به جان ستان هرگز
 تا سرم یار نه گداز نبود
 چو قدرت با نداشت و شرمین
 سرو شمشاد و نیشکر نبود
 من ز کابل نمیروم جای
 تا به من یار هم سفر نبود
 پی میمیزان من و یار
 تا که در کینه میم و زر نبود
 عشق ری سو فتاده در چشم
 ورنه آنشوخ را کمر نبود

شکست دل صد ادا دارد ند ادا
 مسحبت سو میا دارد ند ادا
 پیرمید ای حریقان از مسیح
 که درد ما دوا دارد ند ادا
 الهی من زد ست و پا فتادم
 ره عشق اذتها دارد ند ادا
 زبازار نکو رو یان پیر سید
 که جنس دل بهادارد ند ادا
 به غیر ازد یدن روی نکو یان
 دل ما مسد عاذارد ند ادا
 نما زعا شقان ای مفتی عشق
 نفر مودی قضا دارد ند ادا
 بپین جانسا اتساق عشق را
 که نقش بوریا دارد ند ادا

خون شدم رنگه حنای تو مرا یاد آمد
 خاک گشتم کف های تو مرا یاد آمد
 چشم من بر غلط افتاد به یک برگ گل
 به خدا ناخن های تو مرا یاد آمد
 میگذشتم ز چمن چشم من افتاد به سرو
 قدم و بالای رسای تو مرا یاد آمد
 دی غزالی به بیا بان چو مراد پدرمید
 دیدن روبه قفای تو مرا یاد آمد
 آشنا شد نظرم بر سبزه برزرواش
 مساعد و ساق صفا تو مرا یاد آمد
 عشق ری گفت به من قصه آهو روشن
 آن هر یروزه ادای تو مرا یاد آمد

مقد راست که تا روح در بدن باشد
تغافل از توود پدار کار من باشد
چراغ لاله به صبحرا و دل به میینه من
ز داغ عشق تو سر گرم سوختن باشد
چی حظ برم من از آن ساعتی که سی آبی
سرو تنم همه به پیچیده در کفن باشد
به د بده خار بود بیتو ناز بوی من
اگر سر اچه من پرز نسترن باشد
رسد ز دل به مشام چو بوی بهر هنی
سرم همیشه فرو جانب یغن باشد
ندارد عشقری باصا حبان جاه نظر
رفیق خانه به د و شان به وطن باشد

نه همد می‌کند می نام د و مستان ببرد
نه قاصدی که پیا می به دستان ببرد
هزار بار به د و سرش طواف کنم
کسی که نام تو بکند یا ریز بان ببرد
تو خود بگو که شرر خوی من چه خواهد کرد
ز عشق و عاشقی من اگر گمان ببرد
هزار باره دل خود نموده ام بر بار
که باره باره آنرا پیران ببرد
کسی که میکند انکار حسن و عشق مجاز
به حیرتم که چنان پی به پی نشان ببرد
دمیکه سوی وطن عشق‌ری روان گردد
ازین دیار ندا نم چه روغان ببرد

فدای چشم نمناکت شوم یار
 جگر خونی چرا خاکت شوم یار
 نگفته واقفی از حال زارم
 بلاگردان ادراکت شوم یار
 اگر چه از ادب بسیار دور است
 غبار دامن پاکت شوم یار
 روم بردا من صحرای چو مجنون
 برهنه پایخن پاکت شوم یار
 ز عشقت تلخکامی شد نصیبم
 فقیر چرم و تریاکت شوم یار
 شنیدم عشق ری با یار میگفت
 جگر خونی چرا خاکت شوم یار

باز امشب ای رفیقان سازم میخواهد دلم
 شوخ آتش پرچه طنا ز میخواهد دلم
 چون زلیخا پیر گردیدم جوان سازم ز لطف
 از توای یوسف لقا اعجاز میخواهد دلم
 با حلاوت قریب و در فتن سوی شهر مزار
 همری باشایق گلپاز میخواهد دلم
 خوش ندارم اختلاط بز دلان روزگار
 گرمجویی همرة سر باز میخواهد دلم
 دیده نیهادهام بسیار از بیدادیشان
 از سرکوی بتان پرواز میخواهد دلم
 عشقری شاید به فرزندانم دگر کردم دچار
 بار دیگر رفتن درواز میخواهد دلم

تنها شدم از آنکه به تنه‌انسا ختمم
 چون دیگران به مردم دنیا نسا ختمم
 سجنمون و کوهکن زن آرزده خاطرند
 در بیستون و دامن صحرانسا ختمم
 از پرده‌های دیده شاهد پرست خویش
 پیراهنی به آن قدوبا لانس ختمم
 عمرم به سر رسید به گرمای روزگار
 یک خار خانه بی لب دریا نسا ختمم
 یوسف لقای من به سرا راهت ایدریغ
 نیخانه یسی به سان زلیخا نسا ختمم
 گفتم برای کاکل و پرو هزار فـرد
 پستی به وصف نرگس شهاب نسا ختمم

در جهان شاعر شدم آیکاش آدم میشدم
 زین فضریهای طبع خویش بیغم میشدم
 بر نخوردم حیف بر فیض سحر یک صبحدم
 و نه منم با کد امتز ز شبنم میشدم
 اینقدر ذلت چو میدادم از شومی نفس
 گر شریعت هر و رسد از عالم میشدم
 پوره گرم میشد دست من طریق بنده کی
 در قطار بنده گان حق مکرم میشدم
 نی ز جام آگاه گردیدم نه از آینه بی
 گردلی میداشتم اسکندر و جم میشدم
 گرد رین دنیای دون میداشتم تاج و نگین
 پیرو رفتار را بر اهیم ادهم میشدم
 از عدم در ملک هستی سر نوشتم آورید
 و نه کی شامل درین میدان ماتم میشدم
 عشق ری اصلاح میشد گشنه چشمهای من
 گر طفیلی یک شبی مهمان حاتم میشدم

نه نشاط و نه ماتمی دارم
 نه بهرات و نه محرمی دارم
 دل پر داغم اشک میریزد
 لاله زاری و شبنمی دارم
 ژنده پوشم فتاده در گلخن
 کم نبینی که عالمی دارم
 حاصل زنده گی دیگر چه بود
 جا نکتیه است تادمی دارم
 بی سبب روز و شب جگر خونم
 غم ندارم مگر همی دارم
 عشق روی دور گردم از بریار
 رام اویم مگر رمی دارم

روزی بیابا به فاتحه سوی مزار من
 تا گردد قیامت تو بگردد غبار من
 در زیر خاک گر چه تنم شد سوا سوا
 در ذکرو فکر تست دل بی قرار من
 بیاورد عشق ساعت خود تیر میکنم
 میدان بر دوو های ندارد قمار من
 در سینۀ پر آتش من جانمانده است
 بر شد ز درد و داغ فراقت کنار من
 امروز هر ستم که سرم میکنی بکن
 دلدار با تصرف و با اقتدار من
 شاید دعا کنند عزیزانم ای صبا
 پیغام مرگ من ببری درد یار من
 دارم یقین که ظاهر و باطن تو بوده ای
 از من چرا نهان شوی ای آشکار من
 جان را به شوق چشم توست؛ نه داده ام
 جوشد شراب از رگ سنگ مزار من
 ای عشقری بس جوش جوانی شدم اسیر
 بر خاک ریخت میوه باغ و بهار من

نه در سفر کشدم دل ، نه در وطن بیتو
 یکی شده هست به من گلخن و چمن بیتو
 نما نده صبر و قرا رم بیا که دلتنگم
 ز غصه هر نفسی می‌درم یخن بیتو
 نمیشود دل من و ا به اختلاط کسی
 به سان گوله به گوشم خورد یخن بیتو
 به پیش چشم من از ناز جلوه بی‌نما
 که روح من به عذ ا هست دریدن بیتو
 اگر به وصل بسوزم زهی سعادت من
 که بی اثر بود این ساز سوختن بیتو
 بگو برای خدا عشق‌ری چی چاره کند
 نهاده بر سر بالین خود کفن بیتو

ای صد هزار میکند مدهوش چشم تو
 خمخانه ها شده ست قدح نوش چشم تو
 کو این راه نیم فکسه بست کرده ای
 آها چه میکند ست در آغوش چشم تو
 تار و زر ستخیز دنیا بد به حال خود
 از هوش رفته می سر جوش چشم تو
 رنج خمار میکند افکار شان مدام
 آنا نکه گشته اند فرا پوش چشم تو
 با بسته دهان تو سازند خسته کان
 مژگان خواب گرفته رو پوش چشم تو
 بهر شکار تا که به صبحرا بر آمدی
 گردیده آهوان همه مدهوش چشم تو
 داغ تغافل تو چرا غافل نموده است
 یعنی که عشق ری شده گلهوش چشم تو

بتی دارم که مهر و مه نمیماند به روی او
 عبیر و مشک را شر مافده خط مشکبوی او
 خدا داد که آن خود کام را سم میشود پانه
 دل فاشاد من بسیار دارد آرزوی او
 سرا فراز جهان ساخت عشق لاله رخساری
 نریزد تا جهان باشد الهی آبروی او
 زند آتش به چنان تا توانم برق رخسار هم
 نشسته کی توانم بین مجلس رو بروی او
 رقیب بیمرت گفت حرفی از زبان من
 اگر می بود دستم میگرفتم از گلوی او
 میان کوچه زلف نکو رویی دلم گم شد
 نقد پیدا مرا غش کرده ام از موی موی او
 ز مهر درد لبری گرمی فرستی تاری از رویت
 به گنجان محبت زنده میکردم به بوی او
 پس از مردن به باران این نصیحت عشقش دارد
 که بسپارند تا بوی مرا در خاک کوی او

سرا سر هوش و گوش من بود هر چند سوی تو
 میگر از بیم و سوا بی نهم به روی تو
 گهی را سی گهی سر کش گهی آبی گهی آتش
 شوم قربانت ای مهوش ندانستم به خوی تو
 آتودر حسن و لطافت همچو غمان چنانستی
 که بیرون بینماید چون بلور آب، از گلوی تو
 اگر بد میبری بر آستانت سر نه میمانم
 نمیگر دم دگر ای دلربا بر گرد کوی تو
 الهی دلربای من سرا فراز جهان باشی
 همیشه از خدا خواهم و قمار و آبروی تو
 محالست این زمان دل کندم از زلف مشکینت
 به سان عشقه بیجان پیچ خوردم موبه موی تو
 غزل لهایت سراپا میهم و پیچیده میباشد
 ندانم عشق ری آیا چه باشد آرزوی تو

تا کنون کس نشنیده است صدای من و تو
 میبرد رشک، جهانی به وفای من و تو
 این چنین عاشق و معشوق ندیده است کسی
 آفرین یاد به این صدق و صفای من و تو
 ما و تو صاف و صفاییم جگر خون نشوی
 خیر اگر خسته شکسته است به پای من و تو
 هیچ باید سخن تلخ نگوییم به کسی
 هر قدر تند بگویند برای من و تو
 بر سر بستر سرگست و دم نزع رقیب
 گر بمیرد نه خوری غم به بلای من و تو
 گر مرا نسبت دیگر به تو نبود خیر است
 اینقدر بس که یکی است خدای من و تو
 همه یاریم و وطندار به یکدیگر خویش
 شده در یک محلی نشو نمای من و تو
 یار با عشقری میگفت جدایی نکنیم
 تا که در روی جهانست بقای من و تو

از یا درخت گشتم پنخانه به پنخانه
 گردانده مرا چشمت میخانه به سوخانه
 هر شام و سحر امکان نبود که ترا بینم
 بنمای مد رویت ، ماهانه به ماهانه
 ای شمع شبستانم بنگر که چه میگوید
 در وصف گل رویت ، پروانه به پروانه
 گنجینه مقصد را پیدا نتوانستم
 هر چند که پالیدم ویرانه به ویرانه
 سودازده زلفت ، میگرد دو میپالید
 درد و غم هشتت را ، غمخانه به غمخانه
 یک پسته دهانی را عمریست که مزدورم
 هیچ است معاش من سالانه به سالانه
 این مردم دنیا را دلی همه مجذوبانند
 خندیده به هم میگفت دیوانه به دیوانه

دستی که رسم جود ندارد شکسته به
 دروازه بیکه خیر در او نیست بسته به
 از صحبت مخالف وزین میر گلستان
 با اهل دل به گوشه گلخن نشسته به
 زان دوستان که رغبت شان نیست با خدا
 بهر ثواب رشته الفت گسسته به
 با یار و روی اگر چند خوشتر است
 اما میان جمع به بهلو نشسته به
 عاشق که تندرست بود نیست خوشنما
 زار و ضعیف و لاغر و بیمار و خسته به
 دم بخت سوختن به غم ارچند بهتر است
 آه جگر ز سینه عشاق رسته به

رویی که دل از او نشود خوش ندهیده به
 آینه یکه قلب بود ناخریده به
 از اختلاط سودوزبان جهان گریز
 حرفی که دل میاه کند ناشنیده به
 در بزم وصل یار چو جایی نیافتی
 در بین خاک و خون سر کویش تپیده به
 چون بوی عیش نیست درین گلشن جهان
 با خاطر گرفته به گلخن خزیده به
 چون نسبتش به ابروی دلدار میرسد
 همچون هلال قامت عاشق خمیده به
 زاهد اگر چه نقص به زهد تو میرسد
 باری ملک ز خوان محبت چشیده به
 شخصی که عزم وادی خونخوار عشق کرد
 سرتیر و رزمجوی و گریبان دریده به
 دستی که خیر نیست در او خشک بهتر است
 پای که از گلیم برآمد بریده به

خون دلی که بر کف دستی حنا نه بست
مانند اشک از سر مژگان چکیده به
خاری که قسمتش کف پای نگار ماست
یکپای بیشتر به د و چشمم خلیده به
چون بی گزند صحبتشان نیست عشقری
زین سر دسان چو آهوی وحشی رمیده به

به تیشه بر کوهکن تا شکسته
 سراپای شیرین سراپا شکسته
 زبید ادخس و خبر نیست فرهاد
 ز شیرین دل پر تمنا شکسته
 بر کوی لیلی ز بجنون نشان نیست
 مگر پا به دامان صحرای شکسته
 مرسوی گلشن که ما یوس کردی
 که باد خزان رملک گلها شکسته
 مگر ما قی بز م ما هست زاهد
 که می آید آواز مینا شکسته
 فیرسد کس ترخ تر گس در این باغ
 که بازارش آن چشم شهلا شکسته
 شکایت بکن هرگز از شیخ عالم
 نیا ید به لب حرف دانا شکسته
 کدامین میده مو به ساحل نشسته
 که می آید امواج دریا شکسته
 قلم بشکن ای عشق ری زانکه شعرت
 ز بس ساده افتاده معنا شکسته

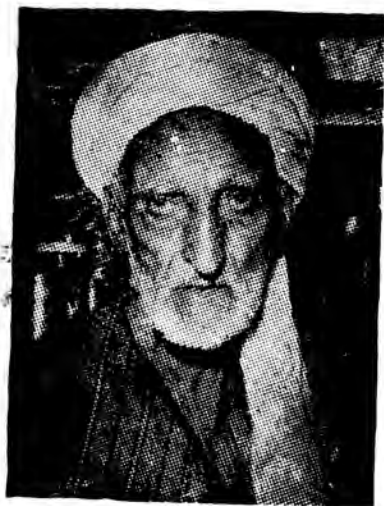
ایشوخ ساده روچه قدر خوشنما مستی
 ازدو دمان پادشهی باگداستی
 آتش فتاده در دلم از برق روی تو
 ای نور سیده راست بگواز که چامستی
 جانا چرا ز المیه ماها گرفته ای
 شد روزها که باز منم نماستی
 یکدم ز پیش روی تو آینه دور نیست
 ایشوخ مهلقا چه قدر خود نماستی
 در انتظار روصف تو چشمم میزد شد
 ای نور دیده تابکی از من جداستی
 توها کمی و جمله جهان زبردست تست
 حسن فرنگ داری و فرمانروا هستی
 بردست وهای یا رفتم ادم زناز گفت
 ای باهوس برو چه قدر بیحیا هستی
 از رمزی نیازی و تمکین و نیاز تو
 پی بردم اینقدر که تو صانع خدا هستی

زنده باشی یار من آینه دارم ساختی
 پارسا و صوفی شب زنده دارم ساختی
 در جهان گم نام بودم آیت و قدرم نبود
 صاحب نام و نشان و باوقارم ساختی
 از سرا خلاص هر کس دمت میبوسد سرا
 متقی و عابد و پرهیزگارم ساختی
 گرچه پیرم در بر من دل جوانی میکنند
 در خزان برگریزان نو بهارم ساختی
 تا نبودم آشنایت ذره از من عار داشت
 قطره بی بودم تو بحر بیکنا رم ساختی
 خامسکار افتاده بودم، سالها از تنبلی
 چست و چالا کم نمودی پخته کارم ساختی
 زین مذلت صاحب گلهای معنی گشته ام
 خوب کردی شاد باشی خا کسارم ساختی
 عشق روی گفتار شیرینت مرا با حکمت است
 درد و عالم شاد باشی هوشیارم ساختی

دلبرم دل آزار است پشت کپ چه میگردی
ظالم و مستکبر است پشت کپ چه میگردی
آهوان صحرای بی بر عیادتش آیند
چشم یاریم را راست، پشت کپ چه میگردی
تیشه کو میزن میزد، سنگ این سخن میگفت
کار عشق دشوار است، پشت کپ چه میگردی
پیش من صفت کم کن از رقیب ای دلبر
حیله مند و مکار است، پشت کپ چه میگردی
ترك شاعری بهتر، عشق در این دوران
مرد و زن بد گفتار است و پشت کپ چه میگردی

ای سروسهی جلوه اتارزان نفر وشی
دیدار بهر پی سرو سامان نفرو ششی
تو صاحب حسنی خبر از خویش رداری
کمتر بنمایی و فراوان نفر و ششی
هر روی تو امروز به جا نیست برابری
« کفر سر زلفت به صدایمان نفرو ششی »
بر نیم نگاهت دل عشاق کباب است
رام ورم چشمت به غزالان نفرو ششی
تاجان نستانی ندهی ناز خود از دست
با عذرو تو لاو به گریان نفرو ششی
سیمینبر من ترمن خدا کن رود از دست
بر عاشق خود چاک گر یبان نفرو ششی
راگینی یا قوت لب لعل ندارد
دشنام به صد کوه بد خشان نفرو ششی
اشعار خود ای عشق ری بی قدر سازی
باهر کمی و نا کس سرد کان نفرو ششی

صوفی غلام نبی عشقری فرزند
محمدرحیم به سال ۱۳۱۲ هـ. ق
برابر به سال ۱۲۷۱ خورشیدی
در چهلتن بهمنان چشم به جهان
گشود در آغاز تاسیس (معارف)
نوبین چندی به آموزگاری
پرداخت و پس وظیفه آزادصحافی
را مشغله خویش قرار داد و از
این راه گرد و ناله زندگانی
خود را به پیش راند.

عشقری در میان سخنوران و سخن ستیان سه سده پسین از احترام
بیکران بهره ور بود و وطنش شعرش از حلقه صوفیان وارسته و سخن
شناسان چیره دست تا دورترین روستاها، کشتزاران و کارگاههای
کشور مان و آنها را میخواند. وارسته گی، فقر، تواضع قناعت و
پرهیز از زنا معجوبی، حلقه های زرین زنجیر شخصیت والای او
را میساختند.

عشقری در شب نهم سرطان ۱۳۵۸ خورشیدی در هشتاد و هفت
ساله گی جهان را بدرود گفت.

روانش شاد و خاطره اش گرامی باد!

نشر کرده اتحادیه نویسندگان ج. د. ا.

۸۵
کتابخانه محمد شفیع پژوهشی
۱۳۹۹/۵/۱۵ ه. ش